

TO BØGER FRA KENN

Evolution og genetik er fundamentet for forståelsen af mennesket hos den norske psykolog L.E.O. Kennair. En dansk psykolog har læst to af hans bøger – med interesse og skepsis.

Den norske specialist i klinisk vok-
senspsykologi Leif Edward Ottesen Ken-
nair har i 2004 udgivet to bøger, der i
2005 er oversat til dansk.

I "Evolutionpsykologi", som er ba-
seret på hans psykologispeciale, præ-
senterer han sin evolutionære forståelse
af mennesket som et dyr som alle andre
dyr. Han tilstræber at 'inspirere til efter-
tanke om, hvordan vores sind blev skabt
gennem evolution og hvilke slags sind
evolutionen kan forme' ved at præsen-
tere bidrag fra evolutionsteoretikere,
evolutionspsykologer og sågar evoluti-
onspsykopatologer.

Angst, frygt og væmmelse siges at
have en overlevelsesfunktion, da en
mangel på disse tilstande kunne med-
føre, at dyret/mennesket blev udsat for
yderligere fare og risiko for at dø uden
at kunne videreføre generne. Selvmord
ses også som en måde, arten bedre består
på, da individets fortsatte beståen kun-
ne mindske chancen for overlevelse for
resten af stammen og familien.

I "Evolutionpsykologi" får man så-
ledes indblik i Kennairs forståelse af
mennesket som et produkt af evolution
og genetik, uden at han når særligt langt
med at uddybe sin forståelse af sindet.
Bogen er henvendt til studerende i psy-

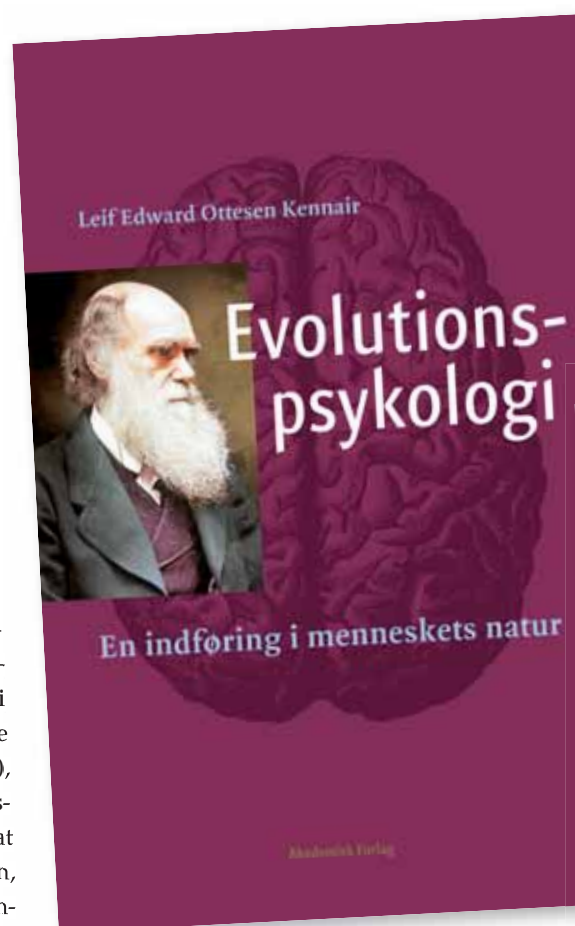
kologi, psykiatri, sociologi og an-
tropologi.

Tvangstanker

I "Tvangstanker", som ud over at
henvende sig til fagfolk også er ment
som en bog til selvhjælp, indleder
Kennair med et afsnit om tvangs-
symptomer i hverdagen for at vise,
at alle kan være tvangsprægede, uden
at det er i et omfang, der nødvendig-
gør behandling.

Senere i bogen viderefører han sin
evolutionsbiologiske forståelse og me-
ner, at det kunne være udtryk for bio-
logisk variation, at nogle individer i
befolkningen får den psykiske lidelse
OCD (obsessiv-compulsiv forstyrrelse),
altså en variation, der følger en Gauss-
kurve. De, der kunne formaste sig til at
mene, at miljøet, fx i barndommen,
kunne have en betydning, mener Ken-
nair er 'fejlinformerede, tager munden
for fuld eller lyver.' Han mener ikke, vi
behøver lede længere efter grunden til,
at nogle personer får OCD, men synes i
stedet, at vi skal fokusere på de opret-
holdende mekanismer og behandlingen
af lidelsen.

Kennairs bud på behandlin – for lidel-
sen kan altså godt behandles, selv om

N A I R

det er genetisk bestemt, at individet har fået den – er kognitiv adfærdsterapi. Især er han fortaler for 'eksponering med responsprævention' for at opnå desensibilisering (mindre reaktivitet i

nervesystemet), habituering (tilvænning) eller ekstinktion (udslukning) af reaktioner, hvor man i eksponering går længere, end hvad der er normalt. Fx kan en patient med overdreven vasketrang i behandlingsmæssigt øjemed skulle vente et stykke tid med at vaskе hænder efter at have rørt ved afføring, altså en overindlæring.

"Tvangstanker" indeholder flere illustrative cases, alle voksne personer. Kennair er opmærksom på vigtigheden af, at patienten har tillid til psykologen, idet han er tilbøjelig til at ligestille kognitiv adfærdsterapi og relationel terapi – nok en lidt hurtig konklusion.

Samlet set –

Begge bøger er præget af, at Kennair bruger en del

BOGDATA:

Leif Edward Ottesen Kennair:

"Evolutionspsykologi.

En indføring i menneskets natur". Akademisk Forlag, 2005. 235 sider, 269 kr.

Leif Edward Ottesen Kennair:

"Tvangstanker", Akademisk Forlag, 2005, 139 sider, 199 kr.

plads på at kritisere og til dels latterliggøre andre forfattere, uden at man får en klar fornemmelse af hans eget bidrag til forskningen og til forståelsen og behandlingen af OCD. "Tvangstanker" indeholder flere øvelser, der har til hensigt at vise, at vi alle ikke kan kontrollere vores tanker – måske havde det været mere hjælpsomt i en selvhjælpsbog for den OCD-ramte, at der var mere præcise øvelser til registrering af tvangssymptomer etc.

Kennair mangler helt at orientere os om, hvorvidt hans behandling, som kan suppleres med medicinsk behandling, er kurativ, om nogle får tilbagefald, og hvilken form for behandling de så ville have gavn af. Det er interessant at tænke sig at 'alle fysiologiske og psykologiske tilstande, træk og evner: fra højde, vægt og udseende til intelligens, personlighed, religiøsitet og alle kendte psykiske lidelser' er genetiske betingede tilstande, især hvis (nogle af?) disse tilstande og psykiske lidelser kan behandles hurtigt og med god effekt med eksponering og responsprævention.

Helene Pusjka Cohn

